

FINAL NARATIV REPORT

1. Description:

- 1.1. Name of beneficiary of grant contract: **PA“Demos”**
- 1.2. Name and title of the Project Coordinator: **Liliana Samcov**
- 1.3. Target region: **Rayons Edinet, Riscani, Falesti, Glodeni**
- 1.4. Start date: **February, 12, 2015**
- 1.5. End date: **September, 30, 2015**

2. Project Objectives:

The general objective of the project:

Eradication of human trafficking and domestic violence in the Republic of Moldova.

The specific objective of the project:

This project sets as objective to increase the standard of living of 244 vulnerable women from 4 districts from the north of Moldova, by their socio-economic empowerment and independence skills development.

Operational objectives:

1. Forming of socio-economic and autonomy skills to 100 vulnerable women from 4 districts from the north of Moldova, during 2 months;
2. Assistance to 48 vulnerable women in the process of planning and management of income generating activities, during 4 months;
3. Dissemination of the information and best practices gained by the project's beneficiaries, at all stages of the project.
4. Monitoring and evaluating of the project's activities, at all its stages.

3. Project Activities:

Operational objective 1.

1. Achievement of 20 visits to communities in 4 districts for information purposes and identification of project beneficiaries.
2. Information verification visits, as well as verification of living conditions of the project potential beneficiaries.
3. Selection of 100 women, 25 vulnerable women from each district in the project area, according to established criteria.
4. Assistance in small groups to 100 vulnerable women as to form and develop applied skills.

Operational objective 2.

1. Selection of 48 beneficiaries for individual assistance, according to the evaluation results at the end of small groups work activities.
2. Purchase of equipment and raw materials to launch income-generating activities.
3. Individual assistance for 48 women in planning and managing the income generating activities.

Operational objective 3.

1. Media coverage of the project's activities, results, including good practices obtained by beneficiaries of non-cash grants.
2. 48 follow-up activities made by project's beneficiaries in communities.

Operational objective 4.

1. Realisation of monitoring visits by 6 in each of four districts in the project area at all its stages.
2. Evaluation of income generating activities managed by 48 women, through visits at the place of their implementation.
3. Evaluation of the obtained results in the project, at the final phase.

4. Assessment of implementation of Action activities

1.1. Realizare a 20 deplasări în comunitățile din 4 raioane pentru informare și identificarea beneficiarelor proiectului.

Tipul activității: informare.

Responsabili: Informarea a fost efectuată de către Samcov Nicolae și Moroz Victor, în baza Contractelor de prestări servicii Nr.215 din 12 februarie 2015, Nr. 216 din 12 februarie 2015.

Perioada: 12-24.02.2015.

Metode și tehnici:

- Expediere scrisori de informare către Consiliile raionale;
- Apeluri telefonice către funcționari din instituțiile publice, în scopul stabilirii relațiilor de colaborare, pentru realizarea obiectivelor prevazute în program, inclusiv a locațiilor pentru realizarea întâlnirilor cu femeile potențiale participante în proiect;
- Vizite de lucru în localități rurale și urbane pentru informarea populației, preponderent a femeilor despre program;
- Informare „de la om la om”;
- Vizite de lucru în cadrul Consiliilor raionale, primării în vederea informării funcționarilor publici despre program;
- Întâlniri cu potențiale participante în localitățile din aria proiectului;
- scrisori de apel la colaborare expediate către APL;
- Distribuirea materialului informativ pe suport de hârtie.

Materiale informative utilizate: scrisoare, fluturaș informativ, poster, film (reportaj video despre proiect din edițiile 2013 și 2014).

Rezultate:

- Vizite de informare realizate în **117 comunități** rurale și urbane din raioanele Edineț, Rîșcani, Glodeni, Fălești pentru informarea populației despre lansarea proiectului „Femeile Acționează și Cîștigă”, ediția 2015,
- 4 ședințe de informare a Consiliilor Raionale din cele 4 raioane,
- 822 persoane din 4 raioane informate despre proiect,
- 206 adresări ale femeilor înregistrate pentru participare în proiect,
- 1200 fluturași informativi, format A6, distribuiți în 4 raioane,
- 20 postere de informare, format A3, amplasate în locuri publice.

Concluzii:

- Deplasările în teritoriu pentru informarea comunității despre proiect au fost efectuate, conform unui orar stabilit de către echipa proiectului și coordonat cu Consiliile Raionale, fapt ce a facilitat întâlnirile cu potențialii beneficiari.
- În timpul vizitelor de informare am stabilit că este mai dificil de a transmite mesaje populației din localități rurale, deoarece aceștea sunt mai puțin receptivi și în cele mai multe cazuri manifestă scepticism la prezentare de ofertă (în cazul nostru – propunerea de participare în proiect).
- Unii cetățeni refuză categoric, alții tratează sceptic orice discuție despre vre-un sprijin necondiționat oferit prin proiect. Presupunem existența unor experiențe negative în localitățile rurale, care afectează imaginea tuturor proiectelor. Aceasta se poate datora neîncrederii oamenilor în oameni, în general, astfel de argumente fiind aduse de multe persoane, în timpul întâlnirilor.

- Administrația instituțiilor publice a colaborat eficient cu echipa proiectului, a oferit suport în organizarea și realizarea ședințelor de informare a potențialelor beneficiare despre activitățile proiectului în spațiile instituțiilor publice locale (Consiliu Raional, Primărie, Bibliotecă publică, Cămin Cultural).

Anexe 1.1.:

- Raport informare,
- Registru de evidență a adresărilor,
- Fluturaș informativ,
- Poster de informare (copie),
- Scrisoare către APL (model),
- Imagini din activități.

1.2. Selectarea a 100 femei, cîte 25 femei vulnerabile din fiecare raion din arealul proiectului, conform criteriilor stabilite.

Tipul activității: Evaluare inițială a potențialelor beneficiare.

Responsabili: 4 traineri-consilieri din raioanele Edineț, Rîșcani, Glodeni, Fălești:
Orac Viorica, Serediuc Aurora, Ikim Diana, Șoldan Mariana.

Etape:

- Informare despre situația potențialelor beneficiare prin intermediul interviurilor telefonice, la etapa de înregistrare;
- Evaluarea inițială a potențialelor beneficiare prin aplicarea chestionarului;
- Identificarea nevoilor potențialelor beneficiare în consultanță și asistență, prin discuție;
- Selectarea femeilor, care corespund criteriilor stabilite, după prelucrarea datelor obținute;
- Întocmirea unui Proces verbal de selectare.

Rezultate:

- Nr. adresărilor/solicitărilor: 206.
- Nr. beneficiarelor selectate: 110.

Dificultăți:

- Femeile nu comunică despre violența în familie, fapt ce a creat impedimente în stabilirea profilului social al acestora, pentru selectarea în proiect, conform criteriilor;
- Rigiditatea și formalismul manifestat de către unii funcționari publici formează stereotipuri, care influențează întreaga comunitate;
- Lipsa încrederii femeilor față de instituțiile comunitare statale și programe sociale propuse de asociațiile obștești, precum și influența mediului social a generat retragerea unor femei deja selectate pentru participare în proiect;
- Asistenții sociali din unele comunități rurale au preferat să nu informeze potențiale beneficiare din localitate și s-au înregistrat singuri pentru participare în proiect;
- Deschidere și colaborare redusă între APL, instituțiile publice și asociațiile obștești, fapt ce a generat dificultăți în informarea femeilor și organizarea training-urilor;
- Indiferența funcționarilor publici față de comuna, pe care o conduc, este un impediment major în dezvoltarea socio-economică a comunității.

Concluzii:

- 110 femei selectate pentru participare în training corespund criteriilor scrise ale proiectului.

Anexe 1.2.:

- Chestionarele de evaluare inițială (pe suport de hîrtie);
- Criterii de selectare aprobate;
- Proces verbal de selectare a beneficiarelor proiectului;
- Rapoarte de selectare.

1.3. Asistență în grupuri mici a 100 femei vulnerabile pentru formarea și dezvoltarea competențelor și a abilităților aplicative.

Tip activitate: instruire non-formală.

Forma de activitate: training.

Nr. activități: 8 traininguri în din raioanele Edineț, Rîșcani, Glodeni, Fălești:

Perioada: 2-13 martie 2015.

Responsabili: 4 traineri-consilieri:

- Orac Viorica (Edineț),
- Serediuc Aurora (Rîșcani),
- Ikim Diana (Fălești),
- Șoldan Mariana (Glodeni).

Orarul activităților:

Rîșcani:

- 2-4 martie 2015
- 9-10 martie 2015

Fălești:

- 2-4 martie 2015
- 11-12 martie 2015

Edineț:

- 5-7 martie 2015
- 10-11 martie 2015

Glodeni

- 5-7 martie 2015
- 12-13 martie 2015

Nr. de participante: 100 femei, câte 25 femei din fiecare raion. Din 110 femei selectate pentru participare în proiect și invitate la training s-au prezentat 100 femei:

Indicatori	Glodeni	Fălești	Rîșcani	Edineț	TOTAL
Nr. adresări	29	47	53	77	206
Nr. femei selectate pentru traininguri	29	30	26	25	110
Nr. participantela traininguri	25	25	25	25	100
Nr. planuri prezentate	18	21	21	21	81
Mediul de trai					
Urban	1	0	10	8	19
Rural	24	25	15	17	81
Vîrsta					
18-30	7	7	8	15	37
31-45	17	17	9	5	48
46-60	0	1	8	5	14
61+	1	0	0	0	1

Subiecte:

- Prezentare a proiectului, a organizației finanțatoare, a organizației implementatoare.
- Dezvoltarea personală.
- Eficiența personală.
- Abilitarea economică a femeilor.
- Inițierea activității generatoare de venit.
- Înregistrarea activității generatoare de venit.
- Planul generator de venit.

Tehnici / metode aplicate:

- Prezentare verbală,
- Discuție,
- Joc de rol,
- Activitate individuală și de grup,
- Prezentare Power Point,
- Chestionar de evaluare finală.

Rezultate:

- 8 traininguri de formare a abilităților sociale și economice realizate, câte 2 în fiecare din 4 raioane,
- 100 femei participante la training au dezvoltat abilități sociale, au format competențe de elaborare a unui plan al activității generatoare de venit și de punere în aplicare a acestuia: lansarea activității, achiziția de bunuri, gestionarea, evidența veniturilor și a cheltuielilor, dezvoltarea activității generatoare de venit.
- 81 participante la training au prezentat și au apărut în mod public planurile generatoare de venit. Planurile au fost apreciate în mod participativ de către celelalte participante, astfel fiind asigurate transparența și participarea tuturor în procesul decizional.

Concluzii:

Trainingurile au fost realizate conform planului de lucru. Participantele au manifestat interes față de tematica propusă de trainerii. La finalul activităților participantele au avut ca rezultat un plan generator de venit pregătit pentru prezentare.

Participantele au manifestat interes pentru subiectele abordate, s-au susținut reciproc în elaborarea planului de afacere, au fost foarte deschise spre comunicare.

Anexe 1.3.:

1. Agenda cursului,
2. Liste ale participantelor,
3. Suport de curs,
4. Chestionare de evaluare finală (pe suport de hîrtie),
5. Rapoartele trainerilor,
6. Imagini din activități.

2.1. Vizite de verificare a informației, precum și de constatare a condițiilor de trai a potențialelor beneficiare ale proiectului.

Tipul activității: Vizite la potențiale beneficiare de granturi non-chesh.

Responsabili:

4 traineri-consilieri:

- Orac Viorica (Edineț),
- Serediuc Aurora (Rîșcani),
- Ikim Diana (Fălești),
- Șoldan Mariana (Glodeni).

Perioada: 10-26 martie 2015.

Nr. vizite: Au fost întreprinse vizite la 81 beneficiare din 43 localități ale raioanelor Edineț, Rîșcani, Glodeni, Fălești.

Constatări:

Majoritatea beneficiarelor vizitate trăiesc în condiții de sub-existență: în cea mai mare parte acestea nu dispun de venituri stabile sub formă bănească, se întrețin din produsele crescute în gospodărie, au locuințe avariate și gospodării cu semne vădite de degradare.

Din 81 femei vizitate cca 30% dispun de gospodării îngrijite, ținute în ordine, locuințe parțial renovate (ferestre, uși schimbate, pardoseli zugrăvite etc.). Pentru întreținerea gospodăriilor și a familiilor aceste beneficiare depun eforturi maxime, muncind și la serviciu (dacă acesta există) și în gospodărie. Cu toate acestea, veniturile lunare nu acoperă cheltuielile minim necesare ale familiei, acestea ducând mari lipsuri, preponderent pentru școlarizarea copiilor, asigurarea cu haine și încălțăminte.

Din constatările făcute concluzionăm că toate femeile vizitate au nevoie de a beneficia de granturi non-chesh. Însă un număr impunător de beneficiare din mediul rural se caracterizează printr-o situație gravă de vulnerabilitate, unde intervenția proiectului este deosebit de necesară și binevenită, deși nu suficientă pentru a acoperi nevoile stringente ale familiilor.

Anexe 2.1.:

- Constatarea condițiilor de trai și de muncă (pentru activitatea generatoare de venit) (material pe suport de hîrtie);
- Rapoartele trainerilor;
- Imagini din activități.

2.2. Selectarea a 48 beneficiare pentru asistență individuală, conform rezultatelor evaluării la finele activităților de lucru în grupuri mici.

Tipul activității: Ședințe de grup.

Responsabil: Liliana Samcov, coordonator proiect.

Participanți: 4 trainer-consilieri:

- Orac Viorica (Edineț),
- Serediuc Aurora (Rîșcani),
- Ikim Diana (Fălești),
- Șoldan Mariana (Glodeni).

Perioada: 27 martie – 7 aprilie 2015.

Metodologie:

- Analiza în grup a profilului potențialelor beneficiare de granturi, avînd ca bază: corespunderea criteriilor de selectare, situația socio-economică a beneficiarei, punctajul acumulat la prezentarea planului generator de venit, constatarea condițiilor de trai, în urma vizitelor de verificare;
- Întocmire a unui proces verbal și luare a deciziei privind lista beneficiarelor selectate pentru obținerea granturilor;
- Informarea telefonică a beneficiarelor selectate despre decizia oferii grantului non-chesh.

Indicatori cantitativi:

Nr. total:

- Total planuri generatoare de venit prezentate: 81
- Total planuri generatoare de venit selectate: 52.

Din ele, vor fi desfășurate, în medii de trai:

Raionul Edineț: 13		Raionul Rîșcani: 12		Raionul Fălești: 14		Raionul Glodeni: 13	
Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban
9	4	8	4	14	0	12	1

Total 8 genuri de activitate și anume:

1. Creșterea păsărilor și realizarea ouălor și a cărnii (găini, gîște, rațe mute);
2. Creșterea porcinelor și realizarea cărnii;
3. Creșterea iepurilor și realizarea cărnii;
4. Producerea și realizarea laptelui și a propuselor lactate;
5. Incubarea și realizarea puilor de pasăre;
6. Prestarea serviciilor de frezat și coafat;
7. Prestarea serviciilor de alungire a unghiilor;
8. Reparația și coaserea hainelor.

Testimoniale ale participantelor:

„Nu am mai participat niciodată în asemenea programe. Așa o șansă poate fi doar o singură dată în viață! Și eu nu am ratat-o! Sunt foarte mulțumită!” (Ana, r-l Edineț)

„Am pregătit locul pentru iepuri. Copii de abia așteaptă ca să-i aducem acasă. O să mă ajute cu toții să-i creștem. Va fi o mică afacere de familie.” (Lilia, r-l Rîșcani)

Rezultate:

- 52 planuri de activități generatoare de venit apreciate cu punctajul cel mai înalt (între 4 și 5 puncte);

- Profilurile potențialelor beneficiare de granturi analizate și documentate;
- 52 femei selectate ca beneficiare a granturilor non-chesh;
- Proces verbal întocmit și semnat de către membrii echipei proiectului;
- 52 femei informate telefonic despre decizia finanțării activităților generatoare de venit.

Anexe 2.2.:

- Proces verbal de selectare a beneficiarelor de granturi;
- Profilul beneficiarelor de granturi;
- Imagini din activități.

2.3. Asistența individuală a 48 femei în planificarea și gestionarea activităților generatoare de venit.

Tipul activității: Informare, vizite, consiliere.

Perioada: aprilie-iunie 2015.

Sarcini operaționale:

- Largirea sferei de cunoaștere;
- Consolidarea, completarea și sistematizarea cunoștințelor;

Subiectele abordate:

- Analiza și dezvoltarea posibilităților personale în realizarea ideii generatoare de venit;
- Investițiile și cheltuielile necesare pentru realizarea activității generatoare de venit;
- Prognozarea și calcularea veniturilor în urma realizării activității generatoare de venit;
- Pregătirea spațiului pentru realizarea activității planificate;
- Modalitatea pregătirii încăperii pentru creșterea și întreținerea animalelor/păsărilor;
- Modalitatea și condițiile realizării acizițiilor, documente necesare pentru achiziționarea bovinelor: certificat veterinar, copia buletinului de identitate a vânzătorului, cont bancar, copia buletinului de identitate a beneficiarei)
- Informare cu privire la modalitatea și condițiile de transmitere a bunurilor, necesitatea semnării actelor de donație, obținerea copiilor de pe actele de donație;
- Gestionarea și dezvoltarea activităților generatoare de venit.

Rezultate: 52 femei asistate, după cum urmează:

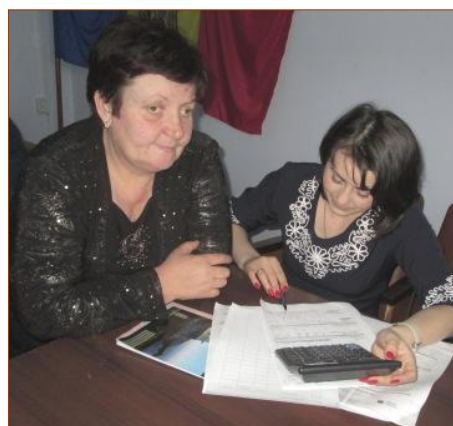
Tip asistență și indicator cantitativ	Edineț	Rîșcani	Fălești	Glodeni	Total:
Consilieri individuale	242	229	128	256	855
Consilieri de grup	10	13	13	11	47
Apeluri telefonice	265	257	285	249	1056
Întrevederi	60	60	53	22	195
Total:	577	559	479	538	2153

Concluzii:

Participantele selectate au beneficiat de asistență, atât individuală cât și de grup, în dependență de necesități. Asistența primită le-a lărgit competențele și a consolidat competențele pentru lansarea și gestionarea activităților generatoare de venit.

Anexe 2.3.:

1. Registrul de intervenții ale trainerilor-consultanți.
2. Rapoarte ale trainerilor-consultanți,
3. Imagini din activități.

2.4. Achiziția de echipament și materie primă pentru lansarea activităților generatoare de venit.

Tipul activității: Achiziția de echipament și materie primă.

Perioada: martie-mai 2015.

Sarcini operaționale:

- Studierea ofertelor pieții,
- Identificarea și selectarea furnizorilor care propun cele mai avantajoase oferte,
- Obținerea proformelor și pregătirea contractelor pentru plata în virament,
- Informarea femeilor despre data planificată pentru efectuarea achizițiilor,
- Realizarea achizițiilor. Achiziționarea bunurilor,
- Facturarea achizițiilor,
- Transportarea și transmiterea bunurilor către beneficiare în baza Contractelor de donații și a Actelor de predare-primire.

Tehnici / metode aplicate:

- Discuție,
- Analiză,
- Explicație,
- Contactare furnizori,
- Deplasări către furnizori,
- Ridicarea mărfurilor,
- Facturarea achizițiilor,
- Livrare la domiciliu.

Indicatori cantitativi:

Nr. Furnizori contactați: 59 din ei au fost selectați pentru achiziții 30:

- 17 persoane fizice (pentru achiziționarea bovinelor, iepurilor);
- 13 agenți economici (pentru achiziționarea echipamentelor, utilajelor, materiei prime).

Nr. Femei susținute în achiziționarea echipamentelor, bunurilor în lansarea activității generatoare de venit: 52, din ele pe raioane și pe genuri de activitate:

Gen activitate	Total	Edineț	Rîșcani	Fălești	Glodeni
Producerea prelucrarea și realizarea laptelui	19	8	4	4	4
Comercializarea ouălor și a cărnii de pasăre	17	4	4	5	4
Creșterea porcilor și realizarea cărnii	5	-	2	2	1
Creșterea iepurilor și realizarea cărnii	2	1	1	-	-
Reparația și coaserea hainelor	6	1	1	3	1
Servicii de frizerie	2	-	1	-	1
Servicii de manichiură și pedichiura	1	1	-	-	-
Total beneficiare pe raioane	52	15	13	14	10

Tipuri de bunuri procurate și nr. unități, în baza planurilor generatoare de venit:

1. Vite – 17,
2. Porci – 20,
3. Iepuri – 24,
4. Pui – 1340,
5. Boboci – 270,
6. Rățuște – 100,

7. Incubatoare – 21,
8. Mașini de cusut, materie primă și consumabile (pachete)– 4,
9. Surfilatoare – 4,
10. Furaje pentru păsări (pachete) – 7 (la 7 pers.),
11. Instrumente pentru frizeri (set) – 2,
12. Instrumente pentru manichiura și pedichiura (set) – 1,

Suma totală oferită: **342.069,00 lei.**

Probleme și obstacole au fost întâmpinate în:

- Identificarea furnizorilor de bovine. (Proprietarii de animale domestice propuse spre vânzare nu vor să vîndă în bază de contract de vânzare-cumpărare sau să primească bani prin sistemul bancar. Ei preferă vânzarea fără documente, care nu implică impozite și taxe, deplasare la bancă etc.)
- Transportarea bunurilor către beneficiare. (Femeile nu dispun de bani sau mijloace de transport pentru transportarea bunurilor la domiciliu. Acest fapt a generat o listă de dificultăți, printre care livrarea de către echipa proiectului, ceea ce înseamnă cheltuieli de transport suplimentare și timp.)

Dificultăți:

- Refuzul din partea unor furnizori, persoane fizice, proprietari de animale, de a legaliza tranzacțiile, a primi plata prin bancă, care au implicat chiar și refuzul de a vinde bunul.
- Dificultăți de ordin financiar a beneficiarelor pentru achitarea serviciilor de transportare a animalelor/păsărilor.
- O beneficiară a refuzat să participe în proiect și a fost înlocuită cu o altă beneficiară, care era în lista de rezervă.

Testimoniale ale participantelor:

„...Chiar multe s-au schimbat în familie. Mă simt mai bine, mai frumoasă. Femeile din sat mă rîdeau și ziceau că degeaba mă duc, dar eu m-am hotărît și am zis că voi merge pînă la urmă și am avut de cîștigat. Vă mulțumesc mult, chiar mă bucur că este așa un proiect pentru femei!” (Svetlana, r-l Glodeni)

„Vă mulțumesc mult, tare sunt fericită! Numai ce am adus vaca acasă și am vrut să vă anunț. M-ați scos din sărăcie, voi avea și la copii o cană de lapte și la piață mă voi duce cu brînză și smîntînă. Soțul s-a mai înmuiat și zice că cu zer și un porc vom crește...” (Maria, r-l Glodeni)

„...Acest ajutor a venit exact cînd aveam nevoie, cînd am rămas cu mare durere să-mi cresc singură copilașii, vă mulțumesc foarte mult...” (Elena, r-ul Glodeni).

„...Atîtea pui, nu am avut niciodată, nici nu-mi vine să cred că îmi este ograda plină, vă mulțumesc foarte mult!” (Dusea, 53 ani, r-ul Rîșcani).

„Plîng de bucurie eu și copii mei cînd ne uităm la văcuța noastră... Suntem recunoscători că avem ce mîncea în fiecare zi, pentru aceasta vă mulțumim din suflet!” (Valentina, r-l Rîșcani)

„Mai mare bogăție în ogradă decît văcuța nu avem! Este unica noastră speranță la o viață mai bună!” (Elena, or.Rîșcani)

„O să fac tot posibilul ca bobocii să-mi crească mari, să pot să vînd gîște și să am venit din afacerea mea!” (Lia, r-l Rîșcani)

„...Chiar multe s-au schimbat în familie. Mă simt mai bine, mai frumoasă. Femeile din sat mă rîdeau și ziceau că degeaba mă duc, dar eu m-am hotărît și am zis că voi merge pînă la urmă și am avut de cîștigat. Vă mulțumesc mult, chiar mă bucur că este așa un proiect pentru femei!” (Svetlana, r-l Glodeni)

„Vă mulțumesc mult, tare sunt fericită! Numai ce am adus vaca acasă și am vrut să vă anunț. M-ați scos din sărăcie, voi avea și la copii o cană de lapte și la piață mă voi duce cu brînză și smîntînă. Soțul s-a mai înmuiat și zice că cu zer și un porc vom crește...” (Maria, r-l Glodeni)

„...Acest ajutor a venit exact cînd aveam nevoie, cînd am rămas cu mare durere să-mi cresc singură copilașii, vă mulțumesc foarte mult...”. (Elena, r-ul Glodeni).

„...Atîtea pui, nu am avut niciodată, nici nu-mi vine să cred că îmi este ograda plină, vă mulțumesc foarte mult!” (Dusea, 53 ani, r-ul Rîșcani).

„Plîng de bucurie eu și copii mei cînd ne uităm la văcuța noastră... Suntem recunoscători că avem ce mîncă în fiecare zi, pentru aceasta vă mulțumim din suflet!” (Valentina, r-l Rîșcani)

„Mai mare bogăție în ogradă decît văcuța nu avem! Este unica noastră speranță la o viață mai bună!” (Elena, or.Rîșcani)

„O să fac tot posibilul ca bobocii să-mi crească mari, să pot să vînd gîște și să am venit din afacerea mea!” (Lia, r-l Rîșcani)

Concluzii:

Bunurile au fost achiziționate, conform planurilor generatoare de venit elaborate de participantele proiectului, cu suportul proiectului.

Femeile au fost consultate în privința calității, cantității și costului bunurilor pe tot parcursul realizării achizițiilor.

Implicarea femeilor în procesul de achiziție a sporit gradul de responsabilitate, satisfacție și valorizare a bunurilor primite.

Anexe 2.4.:

1. Raport privind realizarea achizițiilor,
2. Contracte de donație,
3. Imagini din activități (în proces de procurare a bunurilor, de transmitere în posesia beneficiarelor).

3.1. Mediatizare în mass-media a derulării activităților proiectului, a rezultatelor acestuia, inclusiv a bunelor practici obținute de beneficiarele de granturi non-cash.

Tipul activității: informare prin intermediul mass-media.

Sarcini operaționale:

- Informarea publicului larg despre proiect la diferite etape și despre rezultatele acestuia;
- Realizarea filmărilor, fotografierii, a interviurilor cu beneficiarele proiectului, pentru campania media;
- Diversificarea surselor media de informare pentru mediatizarea proiectului.

Subiectele abordate:

- Obiectivele proiectului, grupul-țintă, rezultate și efecte, donator, implementator;
- Impresiile și gradul de satisfacție a beneficiarelor, schimbări umane și fizice produse în viața beneficiarelor proiectului, rolul donatorului și a implementatorului proiectului în acest proces.

Tehnici / metode aplicate: articol, reportaj, materiale foto, video.

Rezultate:

Populație informată la nivel național despre rezultatele ediției 2015 a proiectului, dar și despre efectele ediției precedente.

Produse:

- 6 vizite întreprinse la beneficiarele proiectului din 4 raioane din ediția 2015 și 2 vizite la beneficiarele din ediția 2014;
- 1 vizită a echipei media la unitatea de implementare;
- 10 interviuri realizate.
- 12 fotografii realizate;
- 1 reportaj video realizat.

Materialele și-au avut apariția de 15 ori pe TV, presa scrisă și cea electronică în perioada 2 - 9 septembrie 2015, în etapa de finalizare a proiectului, după cum urmează:

Nr.	Denumire instituție media	Tip media	Data amplasării
1.	www.unimedia.info	știri online	02.09.2015
2.	www.agora.md	știri online	02.09.2015
3.	www.ea.md	știri online	02.09.2015
4.	www.noi.md	știri online	02.09.2015
5.	www.kp.md	știri online	02.09.2015
6.	www.protv.md	știri online	02.09.2015
7.	www.perfecte.md	știri online	02.09.2015
8.	www.stirilocale.md	știri online	02.09.2015
9.	Ziarul „Săptămîna”	Ziar săptămânal	04.09.2015
10.	Jurnal TV (www.jurnaltv.md)	TV/știri online	07.09.2015
11.	www.asociatiademos.wordpress.com	Site oficial	09.09.2015
12.	www.fundatia.orange.md	Site oficial	02.09.2015
13.	www.csr.orange.md	Site oficial	02.09.2015
14.	www.orange.md	Site oficial	02.09.2015
15.	www.facebook.com	Rețea Socială	02.09.2015

Anexe 3.1.:

- Raport de monitorizare media;
- Textele comunicatului de presă (RO, RU);
- Reportaj video,
- Imagini din activități.

3.2. 48 activități follow-up realizate de beneficiarele proiectului în comunități.

Tipul activității: Diseminare și Informare.

Perioada: 01 iulie – 28 august 2015.

Sarcină operațională:

Diseminarea de către beneficiarele de granturi a bunelor practici obținute prin participarea în proiect.

Participanți: 171 de persoane din 4 raioane.

Concluzii:

- Din momentul începerii proiectului, beneficiarele diseminează informația în comunitate despre experiența obținută: în cadrul trainingurilor, în procesul de primire a bunurilor și în procesul de dezvoltare a micilor afaceri. În cadrul acestor activități comunitatea a fost mereu alături de beneficiare, inițial din curiozitate, apoi prin comparație cu alte experiențe, ca într-un final să ajungă la un interes deosebit manifestat față de activitatea beneficiarelor de granturi non-chesh.
- Persoanele informate sunt de cele mai dese ori rude, prieteni, vecini, colegi, consăteni.
- Deși nu toate, unele beneficiarele de granturi au făcut înregistrări în Lista participanților la activitatea de informare a femeilor din localitate.
- Informarea a avut loc la domiciliul beneficiarelor, în locuri publice, la biserică etc.
- Ca rezultat al diseminării informației despre experiența beneficiarelor de granturi, au venit multe solicitări de participare în edițiile viitoare ale proiectului din toate 4 raioane: Edineț – 15 solicitari, Riscani 13 solicitari, Glodeni – 10 solicitari, Falesti – 14 solicitari.

Anexa 3.2.:

- Listele participanților la activitatea follow-up (pe suport de hârtie).

4.1. Realizarea a câte 6 vizite de monitorizare în fiecare dintre 4 raioane din aria proiectului, la toate etapele lui.

În cadrul proiectului au fost realizate 6 blocuri de vizite de monitorizare în toate raioanele din aria proiectului, efectuate de către experții Victor Moroz și Nicolae Samcov.

Bloc I. Perioada de monitorizare: 12 februarie – 14 martie 2015.
Bloc II. Perioada de monitorizare: 14 martie - 30 aprilie 2015.
Bloc III. Perioada de monitorizare: 01 mai - 29 mai 2015.
Bloc IV. Perioada de monitorizare: 01 iunie - 30 iunie 2015.
Bloc V. Perioada de monitorizare: 01 iulie - 28 august 2015.
Bloc V. Perioada de monitorizare: 28 august – 30 septembrie.

În cadrul vizitelor experții au urmărit obiective ale monitorizării, în corespundere cu fiecare etapă a proiectului (6 rapoarte de monitorizare se anexează).

Ca exemplu, aducem un rezumat al Raportului pentru Blocul I a vizitelor de monitorizare.

Bloc I. Perioada de monitorizare: 12 februarie – 14 martie 2015.

Obiective urmărite:

1. Modul și corectitudinea evidenței adresărilor potențialelor beneficiare;
2. Selectarea a 100 femei vulnerabile din aria geografică a proiectului, pentru participare în training-uri, conform criteriilor stabilite;
3. Elaborarea suportului de curs pentru instruirea a 100 femei selectate, conform obiectivelor instruirii: dezvoltarea deprinderilor de viață, a competențelor și a abilităților aplicative, a abilităților de planificare și gestionare a unei activități generatoare de venit;
4. Realizarea training-urilor cu participarea a 100 femei vulnerabile din 4 raioane;
5. Prezența și participarea femeilor la training-uri, modul de organizare a activităților.

Constatări:

Trainerii-consultanți utilizează în procesul de lucru ca instrument *Registrul adresărilor*, care conține informație despre statutul social și situația femeilor care s-au adresat participare. Potrivit Registrului, s-au adresat 206 femei. 142 femei au manifestat un interes deosebit pentru a participa în proiect și au completat chestionarul de evaluare inițială.

În baza criteriilor de selectare aprobate, au fost selectate pentru participare în proiect 110 femei vulnerabile. Informația despre situația femeilor a fost verificată în cadrul vizitelor de monitorizare și corespunde rezultatelor evaluării inițiale.

110 femei selectate au fost invitate și au participat la training-uri, formând competențe și dezvoltând abilități necesare lansării unei activități generatoare de venit. Evidența este reflectată în Lista participanților.

Au fost rambursate cheltuielile de transport din localitățile rurale, tur-retur, din linia de buget: 2.1.1. Granturi non-chesh.

Trainerii-consultanți au pregătit un suport de curs compus din 2 blocuri tematice:

- Modul de dezvoltare personală (autocunoaștere, deprinderi de viață, abilități sociale);
- Modul de abilitare economică (activitate generatoare de venit, planificare, lansare și dezvoltare a unei activități generatoare de venit).
- Au fost realizate 8 traininguri a câte 5 zile fiecare, în formarea și dezvoltarea competențelor, a abilităților sociale, de organizare și gestionare a unei afaceri proprii.

- Cursul de instruire este realizat conform planului;
- În procesul de realizare a trainingurilor sunt aplicate eficient tehnici și metode de instruire non-formală.
- Participantele la instruire au beneficiat de materiale, birotică, pauze de cafea.
- Participanților le-au fost restituite cheltuielile de transport.

Trainerii-consultanți au realizat cu succes asistența în grupuri mici a beneficiarilor în formarea și dezvoltarea competențelor de organizare și gestionare a unei activități proprii generatoare de venit.

Participantele au manifestat interes pentru participare și un grad sporit de satisfacție.

4 femei au participat la training-uri împreună cu copiii mici (0-6 ani), pe care nu au avut cu cine să-i lase în supraveghere.

Concluzii:

Monitorizarea a fost eficientă prin faptul că a verificat informația, a făcut constatări și a oferit recomandări, care au facilitat derularea eficientă a proiectului.

Anexe 4.1.:

- Rapoarte de monitorizare nr.1-6,
- Imagini din activități

4.2. Evaluarea rezultatelor preliminare ale activităților generatoare de venit gestionate de 48 femei, prin vizite la locul realizării acestora.

Tipul activității: Evaluare a rezultatelor provizorii.

Perioada: 01 mai – 30 iunie 2015.

Participanți: 52 beneficiare de granturi.

Sarcină operațională:

Determinarea progreselor obținute de către beneficiarele de granturi în primele 2 luni de gestionare a activităților generatoare de venit.

Rezultate:

1. Etapa de dezvoltare a activităților generatoare de venit.

- În domeniul confecționare și reparație a hainelor a fost observat un număr mare de comenzi pentru coaserea lenjerii de pat.
- Este remarcabilă ingeniozitatea beneficiarelor: 2 dintre acestea au transformat lenjeria de pat flaușată, procurată de la piață în capote de baie, care sunt solicitate în localitate. Prețul capotelor este mai redus decât acel de pe piața locală, fapt ce facilitează comercializarea lor.
- Luna mai a fost o perioadă de așteptare în activitățile de creștere/înmulțire a găinilor și de producere a ouălor, deoarece găinele nu au ajuns la maturizare.
- În activitatea de creștere și înmulțire a porcinelor sunt marcate progrese: animalele sunt sănătoase, întreținute în condiții bune, fapt ce a generat dublarea masei vii.
- Lideri în activitățile generatoare de venit sunt beneficiarele cu vacuțe, venitul este înregistrat din prima zi de activitate, laptele este predat la punctele de colectare, iar derivatele sunt realizate pe piețele din localitate.

2. Evidența veniturilor și a cheltuielilor.

- Toate participantele proiectului duc o evidență strictă a veniturilor și cheltuielilor pentru activitățile practicate, conform cunoștințelor obținute în cadrul proiectului.
- Beneficiarele sunt asistate de către trainerii–consultați în procesul de evidență, calculare a veniturilor și a cheltuielilor lunare.
- Conform informației obținute, în primele două luni de activitate beneficiarele au obținut următoarele rezultate economice:

Anexe 4.2.: Imagini.

4.3. Evaluarea rezultatelor obținute în proiect, la faza finală.

Tip activitate: activitate de evaluare la nivel local.

Nr. activități: 4 în raioanele Edineț, Rîșcani, Glodeni, Fălești.

Locații: Consiliile raionale Rîșcani, Glodeni, Fălești și sediul AO „Demos”.

Acțiuni premergătoare:

- Scrisori către 4 Consilii Raionale;
- Invitații a reprezentanților APL, prin scrisori;
- Apeluri telefonice către APL pentru confirmarea participării;
- Invitații telefonice a beneficiarelor;
- Achiziții pentru eveniment: birotică, consumabile și produse alimentare pentru recepție.

Orarul activităților:

- Fălești: 28 septembrie 2015
- Glodeni: 29 septembrie 2015
- Rîșcani: 29 septembrie 2015
- Edineț: 30 septembrie 2015

Responsabili: Liliana Samcov, Șoldan Mariana.

Nr. de participanți: 95.

Descriere:

3 activități de evaluare a rezultatelor proiectului „Femeile Acționează și Câștigă” faza III, au avut loc în incinta Consiliilor Raionale din aria geografică a proiectului (Rîșcani, Fălești și Glodeni), iar activitatea derulată la Edineț a avut loc în incinta AO „Demos”.

Activitățile au fost organizate de echipa de implementare, cu suportul APL din raioanele participante în proiect.

În cadrul ședințelor de evaluare a programului a fost făcută o prezentare în Power Point despre rezultatele înregistrate în cadrul proiectului. A fost prezentat reportajul video cu istoriile de succes ale beneficiarelor.

La activități au participat vicepreședinții raioanelor pe probleme sociale, primari ale comunităților de unde vin beneficiarele de granturi, reprezentanți ai Direcțiilor de Economie și Asistență Socială, mass-media, beneficiare ale proiectului, alți participanți interesați.

Consiliile raionale le-au fost înmânate **Diplome de grațitudine** pentru cooperare în susținerea antreprenoriatului feminin, iar beneficiarele au primit **Certificate de participare** în cadrul proiectului „FEMEILE ACȚIONEAZĂ ȘI CÂȘTIGĂ”, ediția 2015, pentru obținerea bunei practici în realizarea activității generatoare de venit.

Fiecare participant la eveniment a primit câte un carnet și un pix pentru a nota informația cu privire la realizările proiectului și a face schimb de informații de contact.

Echipa de implementare a proiectului a returnat beneficiarelor cheltuielile de transport tur-retur, în baza prețurilor stabilite în listele de transport și a datelor din buletinele de identitate.

La finele evenimentului participanții au beneficiat de o recepție, la care au continuat discuțiile despre beneficiile obținute prin intermediul proiectului.

Rezultate:

În urma derulării activităților de evaluare a proiectului, comunitățile din raioanele Edineț, Rîșcani, Fălești, Glodeni, inclusiv APL de nivelul I și II au fost informate despre rezultatele proiectului și progresele obținute de către beneficiarele acestuia.

Comunitățile au devenit mai sensibilizate referitor la posibilitățile de obținere a cunoștințelor, dezvoltare a abilităților și derulare a activităților generatoare de venit, cu susținerea integrală a Fundației Orange Moldova.

Cetățenii au format un grad mai sporit de încredere în programe sociale finanțate de instituții de responsabilitate socială și implementate de Organizații ale Societății Civile.

Activitățile au sporit imaginea și credibilitatea Fundației Orange Moldova și a partenerului de implementare.

Anexe 4.3.:

- Listele participanților (pe suport de hârtie);
- Prezentare PP;
- Fotografii.

Vizibilitate și transparență

Cum este asigurată vizibilitatea finanțatorului în cadrul proiectului?

- Prin menționarea numelui donatorului **Fundația ORANGE Moldova** în cadrul deplasărilor, a discursurilor publice, a tuturor activităților proiectului;
- Toate materialele de lucru elaborate, inclusiv Planurile generatoare de venit, conțin logoul Donatorului, denumirea și numărul proiectului în antet.

Cum este asigurată transparența activităților și a deciziilor în proiect?

- Fiecare beneficiar a primit agenda trainingului;
- După prezentarea planurilor activităților generatoare de venit fiecare beneficiar a votat prin vot secret pe o fișă, fișele s-au depozitat într-un plic fără să se anunțe nota. După prezentarea tuturor planurilor plicurile au fost deschise în prezența tuturor și prezentate fișele cu votul secret, după care se calcula punctajul mediu obținut. Astfel a fost anunțată nota grupului. În ziua finală de activitate a fost anunțată nota trainerilor.
- Orarul consultanțelor a fost elaborat în mod participativ, ținând cont de doleanțele fiecărei participante;
- Implicarea participantelor la aprecierea planurilor de inițiere a activităților generatoare de venit a colegelor sale este una democratică și elimină oricare intenții de a promova interesele, viziunile personale ale echipei Proiectului.
- Deciziile în Proiect au fost luate în mod democratic și participativ.
- Tuturor participantelor în proiect le-au fost oferite șanse egale printr-o atitudine prietenoasă „de la egal la egal”.
- Activitățile și rezultatele proiectului au fost pe larg mediatizate.

Nume, prenume coordonator de proiect: **Samcov Liliana**

Locație: **or.Edinet, AO „Demos”**

Data prezentării raportului: **14.10.2015**

Date recepționării raportului: